

การศึกษานี้มุ่งที่จะทำการวิเคราะห์พฤติกรรมการส่งผ่านราคาข้าวในตลาดระดับต่างๆ ของประเทศว่ามีทิศทางและระยะเวลาการส่งผ่านราคาอย่างไร และเพื่อประมาณความสัมพันธ์ระหว่างราคาข้าวในตลาดล่วงหน้าต่างประเทศกับราคาข้าวตลาดส่งมอบทันทีในประเทศไทย เพื่อทราบว่าราคาตลาดล่วงหน้าในต่างประเทศจะเป็นตัวพยากรณ์ราคาในตลาดส่งมอบทันทีในประเทศไทยได้ดีเพียงใด

ข้อมูลที่ใช้ทำการศึกษาคือข้อมูลรายสัปดาห์ช่วงปี 2541-2546 ประกอบไปด้วย ราคาข้าวขาว 5% ที่สำคัญ 3 ตลาดคือ ราคาที่เกษตรกรได้รับ ราคาขายส่ง ณ ตลาดกรุงเทพฯ และ ราคาส่งออก (F.O.B) ข้อมูลราคาในตลาดล่วงหน้าเป็นราคาข้าวเปลือกชั้นสองของตลาดล่วงหน้า Chicago Broad of Trade (CBOT)

การศึกษาคือความสัมพันธ์ของราคาข้าวในประเทศไทยใช้วิธี Vector Autoregressive Model (VAR) และ Vector Error Correction Model (VEC) ศึกษาถึงทิศทางและระยะเวลาในการส่งผ่านข้อมูลราคาในตลาดระดับต่างๆ ในประเทศ ผลการวิเคราะห์พบว่า lags order ของสมการ VAR และสมการ VEC ที่เหมาะสมเท่ากับ 2 และมีราคาในตลาดระดับต่างๆ มีคุณสมบัติระยะยาวด้วยจำนวน cointegrating vector (r) เท่ากับ 2

ราคาข้าวเปลือก 5% ที่เกษตรกรได้รับ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับราคาข้าวเปลือก 5% ที่เกษตรกรได้รับ และราคาข้าวขาว 5% ขายส่งที่ตลาดกรุงเทพฯ ในช่วงก่อนหน้า 1 สัปดาห์ และมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับราคาข้าวขาว 5% ขายส่งที่ตลาดกรุงเทพฯ ในช่วงก่อนหน้า 2 สัปดาห์

ราคาข้าวขาว5%ขายส่งที่ตลาดกรุงเทพฯมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับราคาข้าวขาว5%ขายส่งที่ตลาดกรุงเทพฯในช่วงก่อนหน้า 1 สัปดาห์ และราคาข้าวเปลือก5%ที่เกษตรกรได้รับในช่วงก่อนหน้า 2 สัปดาห์และมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับราคาข้าวเปลือก5%ที่เกษตรกรได้รับในช่วงก่อนหน้า 1 สัปดาห์

ราคาข้าวขาว5%ส่งออก F.O.B มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับราคาข้าวขาว5%ส่งออก F.O.Bและราคาข้าวขาว5%ขายส่งที่ตลาดกรุงเทพฯในช่วงก่อนหน้า 1 สัปดาห์ และมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับราคาข้าวขาว5%ขายส่งที่ตลาดกรุงเทพฯในช่วงก่อนหน้า 2 สัปดาห์ ส่วนการเปลี่ยนแปลงราคาข้าวขาว5%ส่งออก F.O.Bมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการเปลี่ยนแปลงราคาข้าวเปลือก5%ที่เกษตรกรได้รับในช่วงก่อนหน้า 2 สัปดาห์ และการเปลี่ยนแปลงราคาข้าวขาว5%ขายส่งที่ตลาดกรุงเทพฯในช่วงก่อนหน้า 1 สัปดาห์

การศึกษาประสิทธิภาพตลาด และการประมาณที่ไม่เอนเอียงของตลาดล่วงหน้าข้าวขาว5% เป็นการทดสอบหาความสัมพันธ์ของราคาข้าวในตลาดส่งมอบทันทีในประเทศไทย (ราคาข้าวขาว 5%ส่งออก F.O.B) โดยการทดสอบ cointegration ของ Engle – Granger พบว่าราคาข้าวขาว 5%ส่งมอบทันทีกับราคาข้าวในตลาดล่วงหน้า Chicago Broad of Trade (CBOT) มีความสัมพันธ์กันซึ่งหมายความว่า ตลาดล่วงหน้ามีประสิทธิภาพ และจากการทดสอบความไม่เอนเอียงพบว่าแบบจำลอง 2 รูปแบบ ได้แก่ แบบจำลองที่มีและไม่มี risk premium มีการประมาณที่เอนเอียง ผลการศึกษานี้สรุปได้ว่า ราคาข้าวในตลาดล่วงหน้า Chicago Broad of Trade (CBOT) มีคุณสมบัติที่พอที่จะชี้นำราคาตลาดส่งมอบทันทีในประเทศไทยได้ แม้ว่าราคาอาจมีความเอนเอียงบ้างแต่ยังมีแนวโน้มเคลื่อนไหวไปในทิศทางเดียวกัน

จากการที่ตลาดล่วงหน้า Chicago Broad of Trade (CBOT) มีประสิทธิภาพในการชี้นำราคาตลาดส่งมอบทันทีระดับส่งออก ในขณะที่ราคาส่งออกและมีความสัมพันธ์กับราคาในตลาดขายส่งและตลาดข้าวเปลือกในประเทศไทยอีกทอดหนึ่ง เป็นสัญญาณที่ดีว่าราคาตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าที่จะจัดตั้งขึ้นในประเทศไทย น่าจะมีส่วนช่วยพยากรณ์ราคาในตลาดส่งมอบทันทีในประเทศไทย และเกิดประโยชน์ต่อการกระจายความเสี่ยงของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกระดับ

This study aims to analyze price transmission between major domestic markets in Thailand and market efficiency of overseas futures markets and spot market price. That is to investigate if and how well futures markets can predict future spot prices and if domestic prices are transmitted efficiently.

Weekly price (1998-2003) data of white rice 5% for 3 markets i.e. farmer price, wholesale rice price and export price (F.O.B.), and the Futures price of rice from The Chicago Board of Trade are used.

Domestic price transmission analysis employed the Vector Autoregressive Model (VAR) and Vector Error Correction Model (VEC). The result shows the appropriate lags order equal to 2 and the long term equilibrium exists with co-integration vector (r) equal to 2.

Farmer price was determined by own price and wholesale price lagged by period 1, but it contrasted with wholesale price lagged by 2 period.

Wholesale price was determined by own price lagged by period 1 and farmer price lagged by period 2, but it was found contrasting by farm price lagged by period 2.

Export price was determined by own price and wholesale price lagged by period 1, but it was determined in (opposite direction) by wholesale price lagged by period 2. Changes in farmer price that lagged by period 2 and changes of wholesale price lagged by period 1 determined the change of export price.

Cointegration and Error Correction Model analyzed market efficiency study. After analysis null hypothesis unbiasedness is rejected. Besides the result also found that there is cointegration of the futures prices for Thailand's rice export price. Additionally there is market efficiency by using future rice price on a predictor of Thailand's rice export price.

Domestically, there is a relationship between Thailand's export rice price to wholesale prices and farm price. There is a substantial risk factor involved if the farmers are not informed before production phase. If farmers are informed about pattern of relationship, then they can incorporate it into their production plan so that they will be benefited.